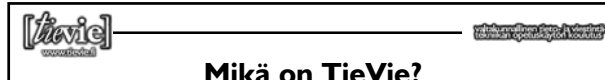

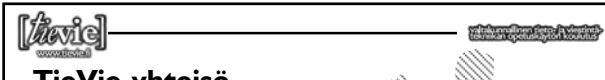
TieVie- asiantuntijakoulutuksen orientaatio ja osallistujien esittely

Paula Airaksinen ja Merja Ruotsalainen
Oulun yliopisto
31.8.2006, Oulu

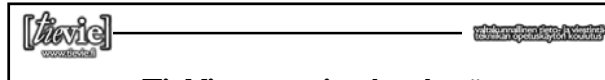
Mikä on TieVie?

- Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön koulutus
- Virtuaaliyliopistohanke (tukipalveluhanke)
  - » Ensimmäinen kausi 2001 - 2003
  - » Toinen kausi 2004 - 2006
- Koulutusta toteuttaa 5 yliopiston muodostama verkosto (OY, HY, JY, TKK, TY)
- Koulutus on tarkoitettu kaikkien Suomen yliopistojen henkilökunnalle
- Toteuttaa vuosittain TieVie-asiantuntijakoulutusta (15 op), aikaisemmin TieVie-kouluttajakoulutus (10 op)
- Vuosina 2001 - 2005 toteutettiin myös TieVie-koulutusta (5 op)

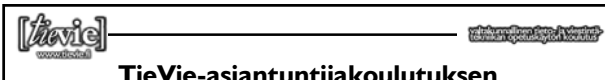
TieVie-yhteisö

- **Osallistajat** (5 ov + 10ov/15op)
  - » v. 2001-2002 (200 + 60 hlöä)
  - » v. 2002-2003 (160 + 80 hlöä)
  - » v. 2003-2004 (120 + 100 hlöä)
  - » v. 2004-2005 (120 + 100 hlöä)
  - » v. 2005-2006 (100 hlöä 15op)
  - » v. 2006-2007 (100 hlöä 15 op)
 Yhteensä: (5 ov: 600, 10ov/15op: 540) 1140 hlöä
- **Suunnitteluryhmä** (12 hlöä)
  - koordinaatio OY:ssa
- **Mentorit korkeakouluissa** (24 hlöä v. 2006)
- **Kouluttajat, verkkotuutorit, seminaarialustajat, materiaalin-tuottajat** (n. 150 hlöä)
- **Yhteyshenkilöt yliopistoissa** (21 hlöä)

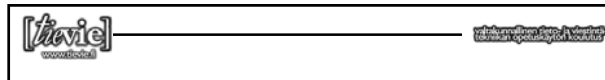
TieVie-suunnitteluryhmä

- **Helsingin yliopisto:** Mari Jussila ja Pauliina Kupila, opetusteknologiakeskus,
- **Jyväskylän yliopisto:** Antti Auer, Hanna Frilander ja Markku Närhi, virtuaaliyliopistohanke,
- **Oulun yliopisto (koordinaatio):** Paula Airaksinen ja Merja Ruotsalainen, opetuksen kehittämissyksikkö,
- **Teknillinen korkeakoulu:** Anna-Kaarina Kairamo ja Taru Valovirta, opetuksen ja opiskelun tuki sekä
- **Turun yliopisto:** Tomi Jaakkola, opetusteknologiayksikkö, Päivi Laine, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta ja Matti Lappalainen, opetuksen kehittäminen.

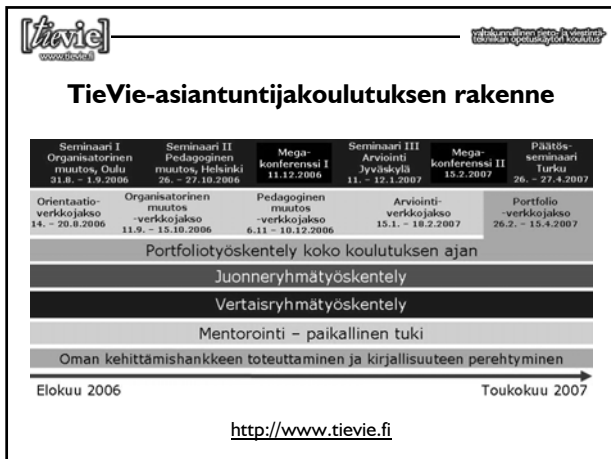
TieVie-asiantuntijakoulutuksen tavoitteet

- tavoitteena syventää ja laajentaa osallistujien tvt:n opetuskäytön asiantuntemusta.
- koulutuksen myötä osallistujat saavat valmiuksia opetuksen, oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Koulutus antaa valmiuksia esimerkiksi kehittää oman yksikön opetusta, toteuttaa verkostoituneesti opetuskokonaisuuksia tai toimia tvt:n opetuskäytön kouluttajana, konsulttina, ohjaajana, koulutussuunnittelijana tai tukihenkilönä.

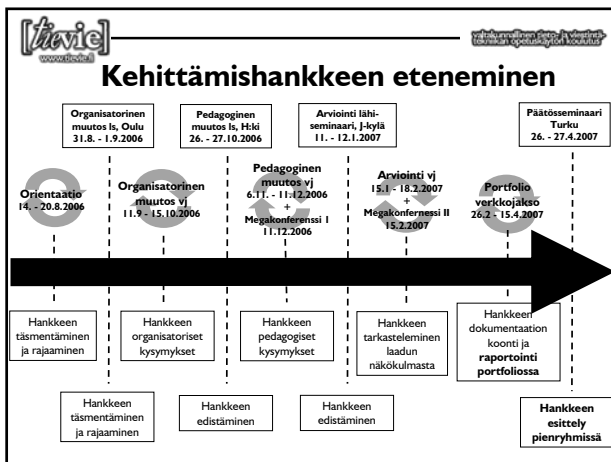
Koulutuksen teemat

- organisatorinen ja pedagoginen kehittäminen korkeakoulussa
- tvt:n opetuskäytön laadun kehittämiseen ja sen arviointiin liittyvät kysymykset
- teknologinen kehittäminen
- verkostoitunut toiminta

Kehittämishanke

- Kehittämishankkeen suunnittelu ja toteuttaminen toimii koulutuksen punaisena lankana
- Kehittämishanke on tärkeää kytkeä osallistujan omiin työtehtäviin ja oman organisaation toimintaan.
- Laajuus:
  - » 2 op, joka sisältää itsenäisesti tehtävän tvt:aa soveltavan opetuksen kehittämishankkeen työstämisen sekä kehittämishankkeiden tueksi paikallisesti järjestettävän mentoroinnin
  - » Kehittämishanketta tuetaan verkkojaksoilla ja lähiseminaareissa erilaisilla tehtävillä, jotka sisältyvät ko. osioiden mitoitukseen

Seminaarin ohjelma

- <http://tievie oulu.fi/tievieasiantuntijakoulutus/ohjelmaoulu.htm>

TieVie-asiantuntijakoulutuksen 2006 sosiometriaa...

- Mukana 98 osallistujaa
  - » 74 % naisia ja 26 % miehiä
- Osallistujia mukana lähes kaikista maamme yliopistoista (18 yliopistosta) sekä 2 ammattikorkeakoulusta

Kokemuksia tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytöstä - Orientaatio-jakson kartoituksen satoa 1/3

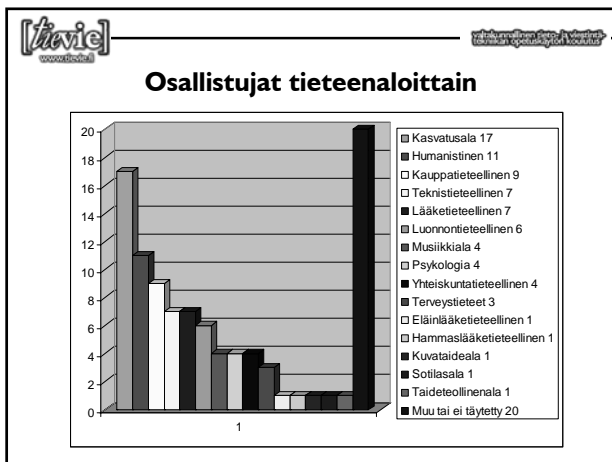
- **Tvt:n avulla opiskelu**
  - » 82 % Kyllä.
  - » 17 % Ei.
- **Verkossa opiskelu**
  - » 71 % Kyllä.
  - » 26 % Ei.
- **Tvt:n avulla opettaminen?**
  - » 82 % Kyllä.
  - » 16 % Ei.
- **Verkko-oppimisympäristöjen käyttö opettajana tai tuutorina**
  - » 68 % Kyllä.
  - » 27 % Ei.
- **Videoneuvottelun käyttö**
  - » 46 % Kyllä.
  - » 53 % Ei.
- **Verkossa opettaminen tai tuutorina toimiminen?**
  - » 63 % Kyllä.
  - » 34 % Ei.
- **Verkko-oppimisympäristöjen käyttö opiskelijana**
  - » 65 % Kyllä.
  - » 30 % Ei.

Kokemuksia tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytöstä - Orientaatio-jakson kartoituksen satoa 2/3

- Hyvät opiskelukokemukset liittyvät joustavuuteen
- Huonot kokemukset liittyvät
  - huonoon suunnitteluun,
  - työkalujen ja tekniikan toimimattomuuteen tai väärinkäyttöön sekä jäsenymmärryteen tai sekavuuteen
  - suunnittelun merkitys korostuu, ja tekniikan tulee olla auttava väline, ei itsetarkoituis!
- Verkkokeskustelu on ollut väkinäistä tai puuroutuva, ja vuorovaikutuksen aikaan saaminen voi olla tuskaisen vaikeaa
- Toisaalta verkko mahdollistaa vuorovaikutuksen, kokemusten vaihdon, verkostoitumisen ja vuorovaikutuksen lisäämisen!
- Verkko-opiskelu vie paljon aikaa → **mitoitus** tärkeää.
- Motivaatiota voi olla hankala löytää kasvotomassa koulutuksessa. → Ohjaus vaatii panostusta - **sitouttaminen** haasteellista, mutta avainasemassa.
- Ajankäyttö ongelmana - mistä löytää aikaa tuottaa materiaalia tai osallistua keskusteluihin tai antaa opiskelijoille henkilökohtaista palautetta?
- Toisaalta kerran tehtyä materiaalia tai rakennetta voi **käyttää uudelleen**.

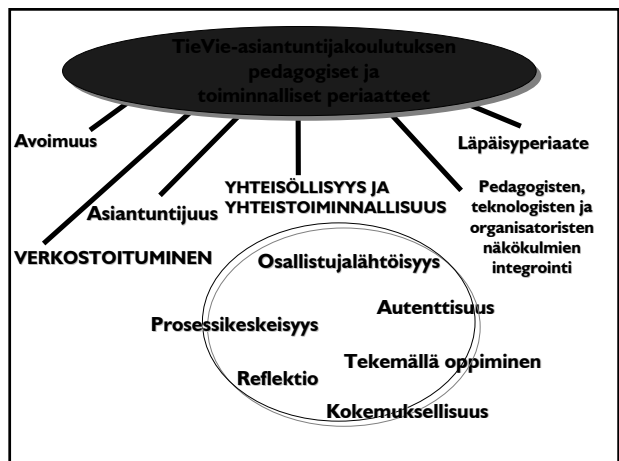
Kokemuksia tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytöstä - Orientaatio-jakson kartoituksen satoa 3/3

Moodle Frontier
 Otavan Opiston Nexus Lotus learningspace WorkMates (Työporukka)
 Knowledge Forum
 Dyn3W Blackboard Peda.net
 Mimerdesk Optima FLE PingPong Virtuaalia
 WebSp Puolustusvoimien koulutusportaali BSCW Sonera eXperience
 OurWeb A&O HumapTools
 lisäksi omatekoiset tai avoimiin tietoverkkoihin perustuvat järjestelmät
 Palmenian ympäristö Verkkosalkku Drubal Efodi
 R5 Generation WebCT Sakai

Osallistujat juonneryhmittäin

- Opetuksen uudistajat I -juonne (17 osallistujaa)**
  - Vetäjät Paula Airaksinen (OY) ja Mari Jussila (HY)
- Opetuksen uudistajat II -juonne (17 osallistujaa)**
  - Vetäjät Markku Närhi (JY) ja Taru Valovirta (TKK)
- Opetuksen uudistajat III -juonne (17 osallistujaa)**
  - Vetäjät Tomi Jaakkola (TY) ja Merja Ruotsalainen (OY)
- Rakenteiden ravistelijat -juonne (26 osallistujaa)**
  - Vetäjät Antti Auer (JY) ja Pauliina Kupila (HY)
- Verkostojen virittäjät -juonne (19 osallistujaa)**
  - Vetäjät Anna-Kaarina Kairamo (TKK) ja Päivi Laine (TY)

Avoimuus

- osallistuminen mahdollista kaikille Suomen yliopistojen henkilökunnalle. Tänä vuonna tarjottu myös ammattikorkeakoulujen henkilökunnalle.
- läpinäkyvyys: koulutuksen sisällöt ja opiskelun eteneminen dokumentoidaan TieVie-portaaliin (kaikille avoin)
- palaute on kaikkien osallistujien luettavissa
- maksuttomuus yliopistojen osallistujille

Eri näkökulmien integrointi

Verkostoitunut opetus

- eri korkeakoulujen ja tieteidenalojen yhteistyön lisääminen
- tieteiden välisen ymmärryksen ja yhteisten toimintamallien edistäminen
- tavoitteena korkeakouluopetuksen laadun parantaminen ja monipuolistaminen - ei etäopetuksen määrän lisääminen

Yhteisöllisyys

- erilaisten vuorovaikutustilanteiden rakentaminen ja asiantuntijayhteisön muodostumisen tukeminen
- työskentelymuodot on rakennettu yhteistoiminnallisuutta tukeviksi / edellyttäväiksi
- yhteisen kielen etsiminen (merkityksen neuvottelu) monitieteisessä yhteisössä
- yhdessä tekeminen mahdollistaa hiljaisen tiedon välittymisen

Erilaiset ryhmät yhteisöllisyyden tukena

- **Paikalliset mentoriryhmät**
    - » yliopistoinen muodostettu 5–10 hlön ryhmä
    - » kokoonkutsujana ryhmän ohjaaja (mentori)
    - » tavoitteena osallistujien kehittämishankkeiden tukeminen
    - » kokoontuvat 4–5 kertaa koulutuksen aikana
  - **Valtakunnalliset juoneryhmät**
    - » n. 20 hlön ryhmä
    - » hyödynnetään verkkojaksoilla ja lähiseminaareissa
    - » osallistajat valitsevat itse juonteen oman kiinnostuksensa ja kehittämishankkeen perusteella
  - **Valtakunnalliset vertaisryhmät**
    - » 4–5 hlön ryhmä
    - » hyödynnetään verkkojaksoilla ja lähiseminaareissa
    - » muodostetaan lähiseminaarissa osallistujien oman ryhmäytymisen kautta juoneryhmien sisältä
-

Reflektiivisyys

- erilaisten verkostoituneiden työtapojen ja työskentely-ympäristöjen kokeilu ja tutkiminen
- kriittinen, realistinen suhtautuminen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön ja sen todellisen lisäarvon etsiminen
- vanhojen toimintamallien kyseenalaistaminen ja uusien luominen
- oman osaamattomuuden tutkiminen ja ”ongelmapuheille” otollisen ilmapiirin luominen

Autenttisuus

- kehittämishanke keskiössä: opittavia asioita tarkastellaan hankkeen avulla eri yhteyksissä ja eri näkökulmista → prosessikeskeisyys
- osallistujien aitoja, todellisesta elämästä kumpuavia ongelmia ratkotaan yhdessä, monitieteisessä asiantuntijayhteisössä
- tekemällä oppiminen
- omakohtainen kokemus verkko-opiskelusta opettajan ja opiskelijan roolissa
- pitkäkestoisuus

Osallistujalähtöisyys

- koulutuksen sisällöt ja käsiteltävät teemat nousevat osaksi osallistujien omista hankkeista ja kiinnostuksen kohteista
  - osallistujat tuottavat itse koulutuksen sisältöä
  - osallistujien omat ja ryhmien yhteiset tavoitteet keskeisiä
  - osallistujapalautetta kerätään koko koulutuksen ajan ja se pyritään ottamaan huomioon koulutuksen suunnittelussa
- ➔ sitoutuminen ja vastuullisuus tärkeää

Koulutuksen suorittaminen edellyttää

- aktiivista osallistumista lähiseminaareihin, verkkojaksotyöskentelyyn sekä juonne- ja vertaisryhmän toimintaan,
- kirjallisuuteen ja koulutusmateriaaliin perehtymistä ja reaktiopaperien kirjoittamista,
- kehittämishankkeen toteuttamista ja
- portfolion laatimista koulutuksen aikana.

Ohjeeksi matkan varrelle

- Merkitse kaikkien lähiseminaarien päivämäärät ja verkkojaksojen aikataulusuosituksot kalenteriisi
- Tee tehtävät ajallaan; kasaantuneita rästäitehtäviä ei ole mukava tehdä koulutuksen lopussa
- Aloita myös kehittämishankkeesi työstäminen heti
  - » mieti, mitä aiot/ehdit saada koulutuksen kuluessa aikaiseksi
  - » rajaa hanke riittävän pieneksi tai jaa se sopivan kokoiisiin osa-kokonaisuuksiin
  - » keiden kanssa voisit tehdä yhteistyötä hankkeessasi
  - » selvitä, tarvitsetko tukea tai erillistä rahoitusta hankkeellesi tai jollekin sen osa-alueelle
- Aloita reflektointi heti: kirjaa ylös lähiseminaareista, verkkojaksoilta, juonne-, vertais- ja mentoryhmytyöskentelystä sekä kirjallisuudesta saamiasi ideoita, ajatuksia ja kommentteja → raaka-ainetta portfolioon
- Ota koulutuksesta kaikki irti - tutustu, verkostoitu ja kerro hankkeestasi mahdollisimman monelle
- Ole aktiivinen ja rakentavan kriittinen, kysy, jos et ymmärrä

